

Suvestinė redakcija nuo 2021-08-20 iki 2023-01-09

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-01-29, i. k. 2016-01791

Nauja redakcija nuo 2020-05-20:

Nr. [V-574](#), 2020-05-13, paskelbta TAR 2020-05-19, i. k. 2020-10585

LIETUVOS KARIUOMENĖS VADAS

ĮSAKYMAS

**DĖL ORLAIVIŲ SKRYDŽIŲ DRAUDŽIAMOJOJE ARBA RIBOJAMOJOJE ZONOJE
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2016 m. sausio 18 d. Nr. V-70

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 35 straipsnio 6 dalimi,
t v i r t i n u Orlaivių skrydžių draudžiamojame arba ribojamojoje zonoje tvarkos aprašą
(pridedama).

Lietuvos kariuomenės vadas

gen. ltn. Jonas Vytautas Žukas

PATVIRTINTA
Lietuvos kariuomenės vado
2016 m. sausio 18 d.
įsakymu Nr. V-70
(Lietuvos kariuomenės vado
2021 m. birželio 29 d.
įsakymo Nr. V-708
redakcija)

ORLAIVIŲ SKRYDŽIŲ DRAUDŽIAMOJOJE ARBA RIBOJAMOJOJE ZONOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Orlaivių skrydžių draudžiamojame arba ribojamojoje zonoje tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja leidimų orlaivių skrydžiams draudžiamojame arba ribojamojoje zonoje išdavimo ir tokių skrydžių vykdymo sąlygas ir tvarką.

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme (toliau – Aviacijos įstatymas), Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 285 „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Oro erdvės organizavimo taisyklės), ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme.

3. Civilinių orlaivių skrydžiai draudžiamojame zonoje, išskyrus draudžiamąją zoną, įsteigtą reaguojant į vietinio pobūdžio ginkluotus incidentus ir valstybės sienos pažeidimus, pagal savo pobūdį neprilygstančius agresijos aktams, galimi tik turint šiame tvarkos apraše nustatyta tvarka išduotą leidimą. Civilinių orlaivių skrydžiams draudžiamojame zonoje, įsteigtoje reaguojant į vietinio pobūdžio ginkluotus incidentus ir valstybės sienos pažeidimus, pagal savo pobūdį neprilygstančius agresijos aktams, leidimai neišduodami.

4. Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės orlaivių skrydžiai draudžiamojame zonoje, išskyrus draudžiamąją zoną, įsteigtą reaguojant į vietinio pobūdžio ginkluotus incidentus ir valstybės sienos pažeidimus, pagal savo pobūdį neprilygstančius agresijos aktams, galimi tik turint šiame tvarkos apraše nustatyta tvarka išduotą leidimą. Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės orlaivių skrydžiai draudžiamojame zonoje, įsteigtoje reaguojant į vietinio pobūdžio ginkluotus incidentus ir valstybės sienos pažeidimus, pagal savo pobūdį neprilygstančius agresijos aktams, galimi tik turint šiame tvarkos apraše nustatyta tvarka išduotą leidimą ir vadovaujantis Lietuvos kariuomenės vado patvirtintu planu.

5. Civilinių orlaivių skrydžiai ribojamojoje zonoje, „NOTAM“ pranešime ir (ar) oro erdvės apribojimo biuletenyje nurodytu laikotarpiu, yra draudžiami (leidimai neišduodami). Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės orlaivių skrydžiams ribojamojoje zonoje atskiro leidimo nereikia.

II SKYRIUS LEIDIMŲ CIVILINIŲ ORLAIVIŲ SKRYDŽIAMS DRAUDŽIAMOJOJE ZONOJE IŠDAVIMO IR TOKIŲ SKRYDŽIŲ VYKDYMO SĄLYGOS IR TVARKA

6. Leidimai civilinių orlaivių, išskyrus bepiločius orlaivius, skrydžiams draudžiamojame zonoje (toliau – leidimai) gali būti išduodami tik išimtinio būtinumo atveju, kai skrydis būtinas draudžiamojame zonoje esančių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių objektų, patenkančių į Konkrečių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 558 „Dėl

Konkrečių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Konkrečių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašas), veiklai vykdyti, stebėti ar kontroliuoti.

7. Kitu, nei šio tvarkos aprašo 6 punkte nurodytu, atveju leidimai išduodami, jei paraiškai dėl leidimo skristi draudžiamąjoje zonoje suteikimo (1 priedas) (toliau – paraiška) pritaria draudžiamosios zonos suinteresuoti juridiniai asmenys (toliau – suinteresuoti juridiniai asmenys). Draudžiamosios zonos suinteresuotų juridinių asmenų sąrašas pateikiamas tvarkos aprašo 2 priede.

8. Paraiška siunčiama Lietuvos kariuomenės Karinėms oro pajėgoms (toliau – KOP) elektroniniu paštu paraiskos.kop@mil.lt.

9. Pareiškėjas, prieš išsiųsdamas paraišką, užpildo paraiškos A dalį ir joje nurodo:

9.1. planuojamo skrydžio datą ir laiką (UTC);

9.2. detalų planuojamo skrydžio maršrutą (LatLong pagal WGS-84);

9.3. draudžiamosios zonos pavadinimą ar numerį;

9.4. informaciją apie radiolokacinį atsakiklį ir radijo ryšio įrangą;

9.5. orlaivio tipą ir registracijos numerį;

9.6. šaukinį;

9.7. skrydžio tikslą ir jį pagrindžiančius dokumentus;

9.8. pateikia raštą arba derinimo elektroniniu paštu išrašą dėl suinteresuoto juridinio asmens pritarimo planuojamam skrydžiui. Draudžiamosios zonos suinteresuotų juridinių asmenų sąrašas pateikiamas 2 priede;

9.9. orlaivio vado vardą, pavardę, gimimo datą ir jo kontaktinius duomenis;

9.10. pareiškėjo kontaktinius duomenis.

10. Pareiškėjas paraišką pateikia KOP ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas, o sprendimas priimamas ne vėliau kaip likus 1 (vienai) darbo dienai iki numatomo skrydžio.

11. Šio tvarkos aprašo 9.1–9.7 bei 9.9–9.10 papunkčiuose nurodytą informaciją ir susijusius dokumentus pritarimui gauti suinteresuotam juridiniam asmeniui pareiškėjas pateikia likus ne mažiau kaip 5 (penkioms) darbo dienoms iki numatomo skrydžio.

12. Sprendimą dėl leidimo išdavimo civilinių orlaivių, išskyrus bepiločius orlaivius, skrydžiams draudžiamąjoje zonoje priima KOP vadas arba jo įgaliotas asmuo, atsizvelgęs į suinteresuoto juridinio asmens pateiktą pritarimą.

13. Sprendimas perduodamas užpildant paraiškos B dalį, įrašant suinteresuoto juridinio asmens sąlygas, jei tokios yra, ir persiunčiant paraišką pareiškėjui, valstybės įmonės „Oro navigacija“ Skrydžių srautų planavimo ir duomenų dorojimo skyriui (el. p. fmp@ans.lt), suinteresuotam juridiniam asmeniui, nurodytam paraiškoje, ir 2 priede nurodytais kontaktais.

14. Pareiškėjas privalo:

14.1. užtikrinti, kad skrydžio vykdymo metu būtų laikomasi Aviacijos įstatyme, Oro erdvės organizavimo taisyklėse ir kituose aviacinę veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų ir išduotame leidime nurodytų skrydžio sąlygų;

14.2. informuoti KOP operatyvinį budėtoją (toliau – KOP OB) tel. +370 37 30 75 04, +370 800 01 236 arba elektroniniu paštu paraiskos.kop@mil.lt ir valstybės įmonės „Oro navigacija“ Skrydžių srautų planavimo ir duomenų dorojimo skyrių (el. p. fmp@ans.lt), jei skrydis dėl kokių nors priežasčių nebus vykdomas.

15. Skrydžiui suteiktą leidimo numerį būtina įrašyti skrydžio plano 18 laukelyje (kita informacija), o 15 laukelyje (skrydžio maršrutas) būtina nurodyti draudžiamąją zoną, į kurią įskristi yra suteiktas leidimas.

III SKYRIUS

LEIDIMŲ CIVILINIŲ BEPILOČIŲ ORLAIVIŲ SKRYDŽIAMS DRAUDŽIAMOJOJE ZONOJE IŠDAVIMO IR TOKIŲ SKRYDŽIŲ VYKDYMO SĄLYGOS IR TVARKA

16. Leidimai civilinių bepiločių orlaivių skrydžiams draudžiamąjoje zonoje gali būti išduodami tik išimtinio būtinumo atveju, kai skrydis būtinas draudžiamąjoje zonoje esančių

strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių objektų, patenkančių į Konkrečių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą, veiklai vykdyti, stebėti ar kontroliuoti.

17. Kitu, nei šio tvarkos aprašo 16 punkte nurodytu, atveju leidimai išduodami, jei paraiškai pritaria suinteresuoti juridiniai asmenys, nurodyti 2 priede.

18. Paraiška siunčiama KOP elektroniniu paštu paraiskos.kop@mil.lt.

19. Pareiškėjas, pildydamas paraišką dėl leidimo skristi su civiliniu bepiločiu orlaiviu draudžiamąjoje zonoje, privalo užpildyti paraiškos A dalį ir pateikti šią informaciją:

19.1. planuojamo skrydžio datą ir laiką (UTC);

19.2. detalų planuojamo skrydžio maršrutą (LatLong pagal VGS-84);

19.3. draudžiamosios zonos pavadinimą ar numerį;

19.4. maksimalų planuojamą aukštį (metrai nuo žemės paviršiaus);

19.5. informaciją apie bepilotį orlaivį, jo savininką ir jo valdytoją:

19.5.1. bepiločio orlaivio techninės apžiūros talono numerį, gamintoją, modelio pavadinimą, registracijos ženklą, maksimalią kilimo masę (kg);

19.5.2. bepiločio orlaivio savininko vardą, pavardę, gimimo datą (kai savininkas yra fizinis asmuo) arba įmonės pavadinimą ir įmonės kodą (kai savininkas yra juridinis asmuo);

19.5.3. bepiločio orlaivio valdytojo vardą, pavardę, gimimo datą ir jo kontaktinius duomenis (telefono numerį ir, jei turi, el. pašto adresą);

19.5.4. Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) išduoto leidimo, suteikiančio teisę bepiločio orlaivio valdytojui vykdyti skrydžius specialiomis sąlygomis, numerį (būtinai skrydžiams miesto teritorijoje);

19.6. skrydžio tikslą ir jį pagrindžiančius dokumentus;

19.7. pateikia raštą arba derinimo elektroniniu paštu išrašą dėl suinteresuoto juridinio asmens pritarimo planuojamam skrydžiui.

20. Šio tvarkos aprašo 19.1–19.6 papunkčiuose nurodytą informaciją ir susijusius dokumentus pritarimo gavimui suinteresuotam juridiniam asmeniui pareiškėjas pateikia likus ne mažiau kaip 5 (penkioms) darbo dienoms iki numatomo skrydžio.

21. Pareiškėjas paraišką pateikia ne vėliau kaip likus 3 (trims) darbo dienoms iki numatomo skrydžio, o sprendimas priimamas ne vėliau kaip likus 1 (vienai) darbo dienai iki numatomo skrydžio.

22. Sprendimą dėl leidimo išdavimo civilinių bepiločių orlaivių skrydžiams draudžiamąjoje zonoje priima KOP vadas arba jo įgaliotas asmuo, atsižvelgęs į suinteresuoto juridinio asmens pateiktą pritarimą.

23. Sprendimas perduodamas užpildant paraiškos B dalį, įrašant suinteresuoto juridinio asmens sąlygas, jei tokios yra, ir persiunčiant paraišką pareiškėjui, Regioninio skrydžių valdymo centro pamainos viršininkui, suinteresuotam juridiniam asmeniui, nurodytam paraiškoje, ir 2 priede nurodytais kontaktais.

24. Pareiškėjas privalo užtikrinti, kad:

24.1. gavęs leidimą skrydžiui draudžiamąjoje zonoje:

24.1.1. bepiločio orlaivio skrydžio atveju Lietuvos Respublikos aerodromų skrydžių valdymo zonų ribose, jei skrydis bus vykdomas virš maksimaliai leistinų aukščių, dieną prieš skrydį atitinkamai informuos valstybės įmonės „Oro navigacija“ Oro eismo vadybos skyrių (el. p. amc@ans.lt), pateikdamas Pranešimą apie planuojamą bepiločių orlaivių veiklą valdomojoje oro erdvėje, patvirtintą valstybės įmonės „Oro navigacija“ generalinio direktoriaus 2019 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. V-373 „Dėl Bepiločių orlaivių specialiosios veiklos Lietuvos Respublikos aerodromų skrydžių valdymo zonose vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

24.1.2. bepiločio orlaivio skrydžio metu laikysis Nacionaliniame standartiniame scenarijuje, patvirtintame Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 2BE-408 „Dėl Nacionalinio standartinio scenarijaus patvirtinimo“, kituose bepiločių orlaivių veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų ir išduotame KOP leidime nurodytų skrydžio sąlygų;

24.2. bepiločio orlaivio valdytojas, prieš vykdydamas skrydį prie Vadovybės apsaugos tarnybos (toliau – VAT) saugomo objekto, susisieks su VAT budėtoju telefonu, nurodytu 2 priede;

24.3. bepiločio orlaivio valdytojas, prieš pradėdamas skrydį ir jį pabaigęs, iškart informuos KOP OB tel. +370 800 01 236 arba +370 37 30 75 04;

24.4. informuos KOP OB tel. +370 37 30 75 04, +370 800 01 236 arba elektroniniu paštu paraiskos.kop@mil.lt ir valstybės įmonės „Oro navigacija“ Skrydžių srautų planavimo ir duomenų doravimo skyrių (el. p. fmp@ans.lt), jei skrydis dėl kokių nors priežasčių nebus vykdomas;

24.5. bepiločio orlaivio valdytojas skrydžio vykdymo metu su savimi privalo turėti:

24.5.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

24.5.2. skrydžiui į draudžiamąją zoną išduotą leidimą;

24.5.3. LTSA išduotą leidimą ar licenciją, suteikiančią teisę vykdyti skrydžius specialiomis sąlygomis (kai toks leidimas yra būtinas).

25. Tuo atveju, jei bepilotis orlaivis bus naudojamas kitai, nei išduotame leidime vykdyti skrydį draudžiamąjoje zonoje nurodytai, veiklai arba bus pažeistos leidime nurodytos skrydžio sąlygos, taip pat jei paaiškėtų naujų esminių aplinkybių, kurios KOP ir (ar) suinteresuotiems juridiniams asmenims nebuvo ir negalėjo būti žinomos išduodant leidimą ir (ar) pritarimą civilinių bepiločių orlaivių skrydžiams, bepiločio orlaivio valdytojas ir (arba) bepilotis orlaivis perduodamas atsakingoms institucijoms tolesniam tyrimui.

IV SKYRIUS

LEIDIMŲ LIETUVOS IR NATO AR ES ŠALIŲ VALSTYBĖS ORLAIVIŲ SKRYDŽIAMS DRAUDŽIAMOJOJE ZONOJE IŠDAVIMO IR TOKIŲ SKRYDŽIŲ VYKDYMO SĄLYGOS IR TVARKA

26. Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės orlaivių (išskyrus KOP ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) orlaivius) skrydžiai draudžiamąjoje zonoje galimi tik esant būtinybei:

26.1. kai skrydis būtinas paieškos ir gelbėjimo bei teršimo incidento likvidavimo darbams atlikti;

26.2. kai skrydis būtinas stichinių nelaimių padariniams, didelės apimties gaisrams likviduoti, įvykus ekstremaliai ar kitai situacijai;

26.3. kai skrydis būtinas viešajam saugumui užtikrinti;

26.4. kai skrydis būtinas draudžiamąjoje zonoje esančių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių objektų, patenkančių į Konkretinių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą, veiklai vykdyti, stebėti ar kontroliuoti;

26.5. kai skrydžiai vykdomi tarptautinių pratybų ir mokymų tikslais.

27. Informacija apie skrydžių poreikį draudžiamąjoje zonoje pateikiama KOP OB tel. +370 37 30 75 04 arba +370 800 01 236 prieš planuojamą tokio pobūdžio skrydį, bet ne vėliau kaip likus 30 min. iki įskridimo į zoną pradžios.

28. Pareiškėjas, pateikdamas informaciją apie planuojamą skrydį draudžiamąjoje zonoje, nurodo:

28.1. orlaivio tipą;

28.2. orlaivio šaukinį (jeigu yra);

28.3. detalų skrydžio maršrutą ir skrydžio aukštį ar skrydžio lygį;

28.4. planuojamą pakilimo laiką ir skrydžio trukmę (UTC);

28.5. radiolokacinio atsakiklio kodą (jeigu yra);

28.6. skrydžio tikslą;

28.7. planuojamą įskridimo į draudžiamąją zoną ir išskridimo iš jos laiką ir vietą;

28.8. minimalų būtiną priartėjimą iki saugomo (pavoingo) objekto;

28.9. jei planuojama tūpti (kilti) zonos viduje – tūpimo (kilimo) aikštelių pozicijas (pagrindines ir atsargines);

28.10. bepiločio orlaivio skrydžio atveju – valdytojo kontaktus (pagrindinį ir atsarginį telefono numerius).

29. Pateikta informacija yra prašymas išduoti leidimą skrydžiui į draudžiamąją zoną.

30. Sprendimą dėl leidimo Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės orlaivių skrydžiams draudžiamos zonoje priima KOP OB, gavęs informaciją, ne vėliau kaip per 25 minutes.

31. Leidimą ir kitą informaciją apie galimą kitų orlaivių veiklą draudžiamos zonoje KOP OB perduoda informacijos pateikėjui, prašiusiam leidimo, nurodydamas (esant poreikiui) nustatomas skrydžio vykdymo sąlygas.

32. Apie leidimus Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės orlaivių skrydžiams draudžiamos zonoje KOP OB informuoja KOP vadą, Regioninio skrydžių valdymo centro pamainos viršininką tel. +370 706 94 599 arba +370 698 50 692 ir suinteresuotą juridinį asmenį.

33. Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės orlaiviai privalo pateikti skrydžio planą, kurio 15 laukelyje turi būti nurodyta draudžiamoji zona, į kurią įskristi yra suteiktas leidimas.

34. Lietuvos ir NATO ar ES šalių valstybės bepiločio orlaivio skrydžio vykdymo metu turi būti laikomasi susitarimuose (jei tokie yra) aprašytų, bepiločių orlaivių veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų ir išduotame leidime nurodytų skrydžio sąlygų.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Išduotas leidimas skrydžiui draudžiamos zonoje galioja vienam jame nurodytam orlaiviui arba orlaivių grupės skrydžio maršrutui nurodytu laiku.

36. KOP ir VSAT orlaivio įgula prieš planuojamą įskridimą į draudžiamąją zoną privalo informuoti KOP OB tel. +370 37 30 75 04 arba +370 800 01 236. KOP OB atitinkamai apie tai informuoja valstybės įmonės „Oro navigacija“ Regioninio skrydžių valdymo centro pamainos viršininką tel. +370 706 94 599 (+370 698 50 692) ir suinteresuotą juridinį asmenį.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-925](#), 2021-08-18, paskelbta TAR 2021-08-19, i. k. 2021-17694

Pakeitimai:

1.

Lietuvos kariuomenė, Įsakymas

Nr. [V-574](#), 2020-05-13, paskelbta TAR 2020-05-19, i. k. 2020-10585

Dėl Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. V-70 „Dėl Leidimų orlaivių skrydžiams draudžiamose arba ribojamose zonose išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos kariuomenė, Įsakymas

Nr. [V-1249](#), 2020-10-13, paskelbta TAR 2020-10-14, i. k. 2020-21332

Dėl Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. V-70 „Dėl Orlaivių skrydžių draudžiamos zonoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos kariuomenė, Įsakymas

Nr. [V-708](#), 2021-06-29, paskelbta TAR 2021-06-29, i. k. 2021-14539

Dėl Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. V-70 „Dėl Orlaivių skrydžių draudžiamojame arba ribojamajame zonoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos kariuomenė, Įsakymas

Nr. [V-925](#), 2021-08-18, paskelbta TAR 2021-08-19, i. k. 2021-17694

Dėl Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. V-70 „Dėl Orlaivių skrydžių draudžiamajame arba ribojamajame zonoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo